

Ken pakapaka rorou e Paulo rakot Sibu Pilippoi

¹ Eou e Paulo. Egor e Timote, egor ken ba petspets e Karisito Iesu. Gor vavataor rakot simi kuoluon e Karisito Iesu i Pilippoi, ma rakot buer segie bu muomuo ma bu ka tsatsang kuilkuil. ² Mi tentoiv ma mi molu kuvu se Raban e Tamagiet ma simi Nguts e Iesu Karisito ta mon meie nga.

Ken nono e Paulo surie mi kuoluon e Karisito i Pilippoi

³ Sibu ra kokouk o ko vuot kalei se Raban sien o ta ko vodonomie nga. ⁴ Ma si kong sar nono kokouk surie nga, o ko no meie ngan mi nires, ⁵ simi vunan nga nga tuir pats meie iou nia valalame mi Banga Vinavatei vakaek simi ra nga ta nga rong vourvour ngan tuir oit ine. ⁶ Ma o vodon tuktuk va e Raban ese ta nga vakake ine mi banga tsientsang i aronga, ta tsang vuruvan ine mi tsientsang tuir oit simi ra va e Karisito Iesu ta muerengei.

⁷ A duis va kong rongrongmetsikei rakot senga ta malan ine, simi vunan nga mon simi ateung. Io, enga nga ko tuir pats meie iou i aron ken tentoiv e Raban, misasien o ta mon simi vona vinatoreis o, o ta tuir karie mi Banga Vinavatei nge vara tuktuk ngan. ⁸ E Raban a telekiran tuktuk va o lalaron beitsak nia pare nga kokouk,

simi vunan o tovie nga malan e Karisito Iesu ta tovie nga.

⁹ Ma o no va kenga tentoiv ta to leong meie mi teletelekirei ma mi sinavei nia deng mua misa ta kalei, ¹⁰ terengien va nga ta mang telekiran misa ta kalei beitsak. Io, kenga tino ta mang tuktuk ma ta kap ka bienebeir sien, tuir oit simi ra va e Karisito ta muerengei. ¹¹ Ma nga ta mang vous ngan bu vuovan mi sinavei dui kovuni se Iesu Karisito, terengien va kenga tino ta mang vasangan man matvinavaso e Raban nge terie mi tietienengei rakot sien.

Ken baivinis e Paulo a nga velelebe mi Banga Vinavatei

¹² Bu kasiung, o lalaron va nga ta telekiran va mi sana kepineits ta nga tsorubeit seou a me kuil nia velelebe mi Banga Vinavatei. ¹³ Surie ine, mi kulou tutuir kakuir simi vonuo se gavana meie bu mei mene kokouk buer gi telekiran va o mon simi baivinis surie e Karisito. ¹⁴ Surie mong baivinis, palan bu kasiung ese gi ta vodovodon tuktuk simi Nguts, gi suvu aor ngeisngeis nia vokokotie mi namanien e Raban ma gi kap motou.

¹⁵ A tuktuk bu mei gi vavatei ngan e Karisito simi vunan gi ngungutsuo iou ma gi lalaro but vuturungie kong tsientsang, eiekesen bu mei mene gi vavatei meie ngan mi banga aor. ¹⁶ Ine mi kulou gi ta vavatei ngan mi banga aor, gi tsana ine simi vunan gi tovie iou. Ma gi telekiran va e Raban a nga vile iou nia tuir karie mi Banga Vinavatei. ¹⁷ Eiekesen egie ian gi ta ngungutsuo iou, gi vavatei meie ngan kegi sar vienviendon

kakaleong ian ta kap duis ma meie ngan mi vienviendon nia vikikinie iou ine simi baivinis. ¹⁸ Ma samo misa te? Sibu rosar kokouk, misasien va mi vienviendon a duis o, a kap duis, gi ngas vavatei ngan e Karisito, ma surie ine, o res.

Io, o ta ngas res surie ine. ¹⁹ O telekiran va ine ta terie mi vavato seou vemusurie kenga sar no surie iou meie ken kuilkuil mi Morumorian e Iesu Karisito. ²⁰ O vodon tuktuk nge vodon ror-rois ngan mi nires leong va o ta kap vamangarie iou si ka suada rosar, eiekesen o ta suvuon mi aor ngeisngeis leong nge puongan e Karisito si kong tino, misasien va o tino o, o maet. ²¹ Sien va o ta tino, ine mi tino se Karisito ma sien va o ta maet, eie nian mong kalekalei. ²² Sien va o ta ngas tino ine simi tino, o ta vabatie kavo banga tsientsang eiekesen o kap katsep va mi sana rosar o tate vile. ²³ A ngeisngeis seou nia vile ka mei seguor ine, o lalaron nia maet nge so mon meie e Karisito, simi vunan ian a kalei beitsak. ²⁴ Eiekesen a kalei beitsak buer va o ta ngas to, simi vunan nga pinat surie iou. ²⁵ O vodon tuktuk va ine a duis, io, o ta tino nge tsatsang meie nga, terengien va kenga vodovodon tuktuk ta mang to leong ma nga ta mang suvuon mi nires surie kenga vodovodon tuktuk. ²⁶ Io, sien va o ta muerengei vorota nga, kenga nires surie iou ta vous puospuos surie giet tsok se Karisito Iesu.

²⁷ Nga ta ngas tino ngan mo mi tino ian ta sogove man Banga Vinavatei e Karisito. Samo o ta mang telekiran va nga tuir kouk meie mi aor kes nge vengeis nia tino ngan mi vodovodon tuktuk simi Banga Vinavatei, misasien o ta me pare nga o, o ta rongova nga mo. ²⁸ Kian va nga

ta motovan egie ese gi ta matakorot veie nga. Ine mi sinavinga ta vasangan segie va e Raban ta voguersa gie, eiekesen ta vasangan senga va ta vatoa nga. ²⁹ E Raban a nga sunuir va nga ta suvuon mi vodovodon tuktuk se Karisito ma buer nia suvu vinekikin surie e Karisito. ³⁰ Nga nga pare iou o nga suvu vinekikin, ma ine nga ngas rongovan kong sar putu. Io, simi rosar kes mo, enga buer nga te suvu vinekikin.

2

Mi tino vemusurie mi vienesien e Karisito

¹ Sien va kenga tino meie e Karisito a vakotsie nga, ma sien va ken tentoiv a vamada nga, ma sien va nga mon aor kes simi Moromoruo Tamat, ma sien va nga suvuon mi tentoiv ma mi aor molous veie bu mei mene, ² io, nga ta ngas vara pu ngan kong nires. Nga ta ngas aor kes ververkis, ma nga ta ngas totoiv ververkis, ma nga ta ngas tsatsang ngan mi moromoruo kes ma ngan mi vienviendon kes. ³ Kian va nga ta tino ngan mi vienviendon kakaleong ma kian va nga ta veleveleongtie nga kesenga. Eiekesen, nga ta ngas vilikitie nga kesenga ma nga ta ngas vodon veleongtie bu mei mene rio nga kesenga. ⁴ Kian va nga ta tsana misa va ta vakalaie nga mo, eiekesen nga ta tsana buer misa ta vakalaie bu mei mene.

⁵ Mi sinavinga ta ngas kokouk malan mi sinavien e Karisito Iesu.

⁶ E Karisito, eie a kokouk meie e Raban,

- eiekesen a kap nga vodon va ta nga por
vangasie ken duis nia mon venvenioit
meie e Raban.
- 7 Eiekesen a nga tsana eie kesen va ta nga
tsorubeit mo mi ka tuvuon,
ma a nga mala petspets sien ta nga me
tsorubeit mi ka.
- 8 Ma i murien ta nga tsorubeit mi ka, a nga
vilikitie eie kesen
ma a nga sunurie mi miensei i popon mi
koitskoits!
- 9 Surie ine, e Raban a nga tsuok terie i kur nge
vogosongie simi mogomogos ian ta tsiroup
ma a nga terie sien mi as ian ta tsiroup rio
bu as kokouk.
- 10 Io, mi kulou kokouk gi ta so mangaran mi asan
e Iesu
nge sege pukupuku kaek i matan,
egie die i kur simi rangit ma simi kabere ma
egie buer i mendien mi kabere.
- 11 Ma bu mei kokouk gi ta vakokoit katsep ngan
va e Iesu Karisito eie mi Nguts,
terengien va kegi tino ta mang vasangan
man matvinavaso e Raban mi Tam.

Nga ta rar mala kaemkaem

- 12 Io, bu banga polopoloung, malan nga ta nga
ko tor surie iou sien o ta mon meie nga o, o ta kap
mon meie nga buer, nga ta ngas vutuir vasangan
mi vavato si kenga sar tino meie mi minangarei
ma mi mientou. 13 Simi yunan e Raban a ko
tsatsang i aronga nia tsuok voturie mi lalargon
ma mi ngeisngeis nia tsang vaotie mi sana ta
resmatan.

¹⁴ Nga ta ngas tsana bu kepineits kokouk ma kian va nga ta nama palan o, vetei nge nama, ¹⁵ terengien va nga ta mang vara tuktuk nge nga kesenga va kenga tino ta kap suvuon ka kepineits va gi ta oge nga ngan ma kenga tino tate tsorubeit melemelen. Nga ta ngas tsana ine simi vunan enga bu natuon e Raban ese nga ta tino i aron ine bu ra ian mi kulou gi ta ko tino ngan mi sinavei vilvilguo ma mi sinavei tsokor. Ma nga ta rar mala kaemkaem simi mangmagoso enaenamon. ¹⁶ Nga ta ngas por vangvangasie mi namani tino terengien va o ta mang resmata nga simi ra va e Karisito ta muerengei, simi vunan o kap nga soer nge biroik tuvuon. ¹⁷ Kenga tsientsang simi vodovodon tuktuk simi Nguts a malan mi tienebeir ni varam. Misasien va mi daroung ta tamasoei i popon ine mi tienebeir ni varam malan mi tienebeir dangi vain, o ta res ma o lalaron va enga kokouk buer nga ta res. ¹⁸ Ma enga buer nga ta ngas aor kalei nge res meie iou.

E Timote ma e Epaprotito

¹⁹ Sien va mi Nguts e Iesu ta sunuir, o vodon va i aron ine ba ra, o ta ba turan e Timote rakot senga, terengien va o ta mang res sien va o ta rongomie ka nama surie kenga tino. ²⁰ Kap ka banga ka mene a mon meie iou a malan e Timote ese ta ko tovie nga tuktuk. ²¹ Bu mei mene kokouk gi ko lalaro vemusurie kegi sar lalaron mo, kap va ken lalaron e Iesu. ²² Eiekesen e Timote a nga vara tuktuk ngan eie kesen va eie a sogove nia tsana bu suada tsientsang sien ta nga kulie iou nia velelebe mi Banga Vinavatei malan

mi natu madar ta tuir pats meie e taman. ²³ Io, o vodon va o ta ba turan rakot senga ian simi ra ngas te va o tate katsep simi sa va ta tsorubeit seou. ²⁴ Ma o vodon tuktuk va mi Nguts ta sunuir va eou buer ngas te o ta ba so vorota nga.

²⁵ Eiekesen o vodon va o ta ngas turan e kasiung, e Epaprotito, muerengei rakot senga. Eie e turoung ka ni tsientsang ma e turoung ka ni minakiur, ma buer eie kenga ka ni sosoer. Nga te nga turan nia me kulie iou si kong sar pinat.

²⁶ Eie a lalaron beitsak nia ra pare nga kokouk ma a vodovodon palan buer simi vunan nga te nga vakierngie va a nga morouk. ²⁷ A tuktuk, a nga morouk beitsak ma a nga vatvatta mesei, eiekesen e Raban a nga vasangan ken aor molous sien ma seou buer terengien va mi aor tsak leong ta kap mang nga monongie iou. ²⁸ Io, surie ine, o lalaron beitsak nia turan e Epaprotito muerengei rakot senga. Enga buer nga ta res nia so pare, ma o ta kap ba buer vodovodon palan surie. ²⁹ Nga ta ngas suguo ngan mi nires leong simi vunan eie simi Nguts, ma nga ta ngas vasangan kenga minangarei sibu mei malan eie, ³⁰ simi vunan a te nga vatvatta mesei surie ken tsientsang e Karisito, ma a nga terie ken tino nia kulie iou sibu tsientsang ian nga ta kap nga oit nia tsana seou.

3

Mi petsuon mi Tino

¹ Bu kasiung, ine kong nama vekvekitip. Nga ta ngas resmatan mi Nguts! A kap man ka vientso

seou nia vavataor te buer senga, ma o tsana ine nian manga kalekale.

² Nga ta ngas nenei kalei ian sibu kopuen. Nga ta ngas nenei kalei simi kulou gi ta tsana mi sinavei tsokor. Nga ta ngas nenei kalei simi kulou gi ta tsana mi vinavaroup ngan mi vien-viendon mene, ³ surie egiet giet te nga suvuon mi vinavaroup tuktuk simi vienviendon dui. Giet rangarie e Raban ngan mi Morumorian ma giet puongan e Karisito Iesu ma giet kap vakam ngan mi pirpir. ⁴ A tuktuk eou keseung o suvuon bu vunan va o ta vakam ngan mi pirpir.

Sien va ka mei mene a suvuon ka vunan nia vakam ngan mi pirpir, eou o suvuon a palan rio segie. ⁵ O nga suvuon mi vinavaroup i murien bu ra mi napaririem pouts tour e kinoung ta nga kava eou, ma eou mi kangi Israel simi matabu Benjamin, eou mi Iburu tuktuk. Ma eou mi Parisaio surie o vemusurie vititirie bu vinuor se Moses. ⁶ O nga ngeisngeis nia tsana ken tsientsang e Raban, io, o nga solongenge nge vikikinie mi kulou vodovodon tuktuk se Karisito. Ma eou mi ka dui simi sinavei ni vemusurie bu Vinuor se Moses ma kap ka bienebeir a mon seou.

⁷ Eiekesen bu sana kepineits o ta nga vodon va a nga potokivout, ine, o vodon va ine bu kepineits a sasavoir mo surie mi sana e Karisito ta nga tsana. ⁸ I popon ian, o vodon va bu kepineits kokouk gi sasavoir simi vunan mi teletelekirei surie Karisito Iesu mong Nguts a tsiroup rio bu kepineits kokouk. Io, o tsupuk rivie bu kepiniets kokouk nge vodon va egie bu biror terengien va o ta mang suvuon e Karisito, ⁹ ma o ta mang

tsok seie. O kap oit nia suvuon mi tino dui
meie e Raban ngan mi sinavei nia vemusurie bu
vinuor se Moses eiekesen ngan mi vodovodon
tuktuk se Karisito mo. E Raban a nga tor va
o ta tino dui meie kong vodovodon tuktuk se
Karisito. ¹⁰ O lalaro telekiran e Karisito ma mi
ngeisngeis ian ta nga vatoa simi miensei. Ma o
lalaro suvuon mi vinekikin nge maet malan ta
nga suvuon, ¹¹ terengien va o ta mang suvuon
mi tino mumuerengei simi miensei.

Mi sinoer ngeisngeis rakot simi votovoto

¹² O kap vokokotie ine bu kepineits kokouk va
o te tsang vaotie gie o, o te tsorubeit kalei oit,
eiekesen o nga vengeis nia vaotie misa e Karisito
Iesu ta nga vile iou nia suvuon. ¹³ Bu kasiung, o
kap vodon va o te tsang vaotie ine, eiekesen o te
suvuon mo mi vienviendon kes. O vodon terie i
muriung bu kepineits ian o ta nga ko tsana ma
o soer surie ian bu kepineits gi ta mon i muo
seou. ¹⁴ O vengeis nia soer beit simi votovoto nia
suvuon mi voirvoir. E Raban a vile iou nia so
suvuon ine mi voirvoir die i kur surie mi sana e
Karisito Iesu ta nga tsana.

¹⁵ Egiet ese giet tate komois simi vodovodon
tuktuk se Karisito, giet ta ngas tuir kouk surie
ine mi rosar. Eiekesen sien va ka mene senga, a
suvuon ka vienviendon ta kekineits sorvekenan
ine, e Raban ta puek vasangan senga buer. ¹⁶ Giet
ta ngas tino mo ian simi rosar giet tate nga muna
vemusurie.

¹⁷ Bu kasiung, nga ta ngas vemusurie mi vini-
siung nge deng surie gie ese gi ta tino vemusurie
mi rosar gei tate nga vasangan senga. ¹⁸ O nga ko

pengan senga muomuo ma ine o te buer pangan senga meie kong dunutina va palan segie gi matakoroŋ ngan man koitskoits e Karisito. ¹⁹ Man votovoto kegi tino, mi tsienakor. Bu kititagie arie magi raban, ma gi vakam ngan bu kepineits nia mangmangarien, ma gi vodonomie mo bu kepineits simi kabere. ²⁰ Eiekesen egiet, egiet mi kuoluon mi enamon die i kur simi rangit, ma giet vor ve rorrois ngan mi nires surie mi Ka ni Vavato kovuni en. Magiet Nguts e Iesu Karisito, ²¹ a suvu ngeisngeis ian ta oit nia tsana bu kepineits kokouk va gi ta tor surie, ma ta vovoruo ine mi piripirigiet ian va ta oiv, rakot sibu pirpir malan seie ian ta nga suvu matvinavaso.

4

¹ Io, bu banga kasiung, o tovie nga nge lalaron beitsak nia pare nga surie o resmata nga ma enga bu vuovan kong tsientsang. Nga ta ngas tino tuktuk simi Nguts, bu banga polopoloung!

Mi sinavien mi kulou vurise tino

² O nongie ngado ba vevien e Iuodia ma e Suduke va ngado ta aor kes simi vunan engado simi Nguts. ³ Io, Sutsuge, evoi e turoung ka ni tsientsang tuktuk, o nongie no buer va e ta kulie guor ine ba vevien. Guor nga baser palapalan meie iou simi tsientsang nia vavatei ngan mi Banga Vinavatei. Guor nga ko tsatsang meie e Klemen ma bu turoung ka ni tsientsang mene buer ese bu asagie ta mon simi pakapaka rorou ni tino.

⁴ Nga ta ngas resmatan mi Nguts sibu ra bu ra. O ta buer pevien, nga ta ngas res! ⁵ Nga

ta ngas ve kalei nge nga i matan mi kulou. Mi Nguts a te vatavatat. ⁶ Kian va nga ta vodovodon palan surie ka kepineits eiekesen sibu suasuada baitutuir, nga ta ngas no ngan mi tietienengei. Ma si kenga sar nono, nga ta ngas teir vasangan kenga lalaron se Raban. ⁷ Io, ken molu e Raban ian ta tsiroup simi teletelekirei simi kulou, ta tuir karie bu aronga ma bu vinavinadodonga simi vunan enga se Karisito Iesu.

⁸ Ine kong nama vekvekitip, bu kasiung, mi sana ta tuktuk, mi sana ta vabatie mi sinavei ni minangarei, mi sana ta dui, mi sana ta melemele, mi sana ta mata tietienengei, mi sana ta vabatie mi banga as, sien va kavo kepineits ta kalei beitsak o, ta kalei oit nia vabatie mi tietienengei, vodon surie ine bu kepineits. ⁹ Ma misa nga tate tovtov ngan nge suvuon ma misa nga tate rongomie nge pare seou, nga ta pupua ine bu kepineits, ma e Raban nian mi molu ta mon meie nga.

Mi ni vuot kalei surie mi tienebeir

¹⁰ O res beitsak surie mi sana mi Nguts ta nga tsana, simi vunan enga buer nga vasangan kenga vienviendon nemei seou. A tuktuk, o telekiran va nga nga vodonomie iou oit nevere eiekesen nga kap nga suvuon ka kientsep nia vasangan kenga vienviendon. ¹¹ O kap vokokotie ine simi vunan o suvu pinat. O nga varatsangie iou nia res mo simi sana ta betingie iou sibu suasuada baitutuir. ¹² A te dada seou vasa o ta tino ven sien o ta suvu pinat o, sien o ta suvuram. I aron bu suasuada baitutuir, a te dada seou vasa o ta tino ven sien va o ta ti o, o ta vitor, ma a te dada seou vasa o

ta tino ven sien o ta suv o, o ta pinat. ¹³ O oit nia tsana bu kepineits kokouk simi vunan e Karisito a vangasie iou.

¹⁴ Eiekesen enga nga nga tsatsang kalei nia sor kulie iou sien o ta nga suvu vinekikin. ¹⁵ Enga bu Pilippoi nga telekiran va enga mo nga nga kulie iou nia vaotie kong sar pinat ngan mi lakep sien o ta nga me vavatei ngan mi Banga Vinavatei senga nge sorvekenan i Makedonia. A kap ka vona rengerir mene a nga kulie iou ine simi sinavei.

¹⁶ Sien o ta nga mon i Tesalonika, siba keipkeptide ra mene, enga mo, nga nga vuruve terie seu bu tienebeir nia vaotie kong sar pinat. ¹⁷ O vokokotie ine, simi vunan o lalaron va nga ta suvu vavatamaes surie kenga sar banga sinavei, a kap va o pinat surie ka tienebeir kuvu senga.

¹⁸ Io, o te nga suvuon bu kepineits kokouk nia vaotie kong sar pinat. Ma o kap ba buer pinat surie ka kepineits, simi vunan o te nga tserie bu tienebeir kovuni senga i riman e Epaprotito. Ine bu tienebeir egie bu banga tienebeir ta sien mirimirir ma bu tienebeir ni varam ian ta dui nge varese e Raban. ¹⁹ Ma kong Raban ta vaotie kenga sar pinat kokouk ngan bu banga sinsuv kuvu se Karisito Iesu!

²⁰ Mi matvinavaso ta rakot si magiet Raban, mi Tam ma ta mon sibu ra bu ra. Amen.

Mi ni vuot kalei vekvekitip

²¹ O terie kong vuot kalei rakot senga mi kuoluon e Karisito Iesu. Bu kasiung gi ta mon meie iou en ne, gi terie buer kegi ni vuot kalei rakot senga. ²² Mi kuoluon e Raban gi terie kegi ni vuot kalei rakot senga. Ine mi ni vuot kalei a

potokivout simi vunan a kuvu buer segie ese gi ta
tsatsang si ken vanuo e Kaesar. ²³ Ken tentoiv mi
Nguts Iesu Karisito ta mon sibu morumoruanga.
Amen.

Mi Namani Tino
The New Testament in the Mandara language of New
Ireland Province of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Mandara long Niugini
Copyright © 2008 Mandara Bible Translators

Language: Mandara

Translation by: Mandara Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-02-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Feb 2021

1ad42eca-167e-5607-b13a-e01c001050d9